

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету управління,
адміністрування та туризму

Євгеній РУДНІЧЕНКО

01.09.2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методологія та організація наукових досліджень в торгівлі

Назва дисципліни

Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність D7 Торгівля
Рівень вищої освіти – Другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма – Електронна комерція та торговельний бізнес
Шифр дисципліни – ОЗП.01 **Обсяг дисципліни** – 5 кредитів ЄКТС
Мова навчання українська
Статус дисципліни: обов'язкова (загальна підготовка)
Факультет – Управління, адміністрування та туризму
Кафедра – Економічної теорії, підприємництва та торгівлі

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг	Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
				Аудиторні заняття					Самостійна робота, у т.ч. ІРС			Залік	Іспит
			Кредити ЄКТС	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
Д	1	1	5	50	16		34		100			+	

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Електронна комерція та торговельний бізнес» за спеціальністю D7 «Торгівля»

Робоча програма складена Шкода д-р. екон. наук, проф Лариса ЛЮБОХИНЕЦЬ

Схвалена на засіданні кафедри Економічної теорії, підприємництва та торгівлі

Протокол від 29.08.2025 р. № 1 Зав. кафедри Шкода Лариса ЛЮБОХИНЕЦЬ

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету управління, адміністрування та туризму

Голова вченої ради факультету Євгеній РУДНІЧЕНКО

Хмельницький 2025

2 ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ініціали, прізвище
Гарант освітньо-професійної програми, д-р. екон. наук, проф.	Факультет управління, адміністрування та туризму		Лариса ЛЮБОХИНЕЦЬ
Декан	Факультет управління, адміністрування та туризму		Євгеній РУДНІЧЕНКО

МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В ТОРГІВЛІ

Назва дисципліни

Тип дисципліни

Обов'язкова

Освітній рівень

Другий (магістерський)

Мова викладання

Українська

Семестр

Перший

Кількість встановлених кредитів ЄКТС

5.0

Форми навчання, для яких викладається дисципліна

Очна (денна)

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, має: *використовувати* понятійний апарат; *адаптуватися та проявляти* ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності; *визначати, аналізувати* проблеми підприємництва і торгівлі та розробляти заходи щодо їх вирішення; *впроваджувати* інноваційні проекти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку підприємницьких та торговельних структур; *уміти аналізувати* методологічні засади і визначати сутності та ролі наукових досліджень; *володіти* методологічним інструментарієм кількісного та якісного опрацювання даних наукових досліджень; *уміти опрацьовувати* наукометричні бази даних з метою виконання власного наукового дослідження та *використовувати* інтернет-технології для організації та забезпечення наукової, педагогічної та інноваційної діяльності, у підготовці наукових публікацій, звітів, ділової та особистої документації

Зміст навчальної дисципліни Наука та наукові дослідження. Основи методології наукового дослідження. Методи дослідження та їх характеристика. Технологія та організація наукового дослідження. Інформаційне забезпечення наукових досліджень. Оприлюднення результатів наукових досліджень. Види наукових публікацій. Академічна доброчесність науковця. Економіко-статистичні методи обробки даних у наукових дослідженнях. Проектні форми наукового дослідження. Грантова діяльність. Кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти. Підготовка та презентація результатів наукового дослідження.

Пререквізити: вихідна

Постреквізити: Електронний бізнес та e-commerce; переддипломна практика; кваліфікаційна робота.

Запланована навчальна діяльність: Мінімальний обсяг навчальних занять в одному кредиті ЄКТС навчальної дисципліни для *другого* (магістерського) рівня вищої освіти за денною формою здобуття освіти становить 8 годин; для заочної форми – 2–3 години на 1 кредит ЄКТС.

Форми (методи) навчання: лекції (з використанням методів проблемного навчання, наочних методів (слайдів), пояснення, бесіди-дискусії); практичні заняття (з використанням практикумів, розгляд ситуацій вправ, дискусії, рольові та ділові ігри, практичні вправи), самостійна робота (підготовка наукової публікації).

Форми оцінювання результатів навчання: усне опитування, презентація результатів виконання індивідуального завдання, письмове опитування (тестування).

Вид семестрового контролю: залік

Навчальні ресурси:

1. Зацерковний В. І. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 236 с.
2. Марченко О.В. Методичні рекомендації щодо участі у грантових програмах та конкурсах / О.В. Марченко, Д.О. Сушко – Дніпро : ДДУВС, 2018. – 68 с
3. Медвідь В.Ю., Данько Ю.І., Коблянська І.І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. – Суми: ШНАУ, 2020. – 220с.
4. Методологія та організація наукових досліджень (галузі знань: 05 – соціальні та поведінкові наук, 07 – управління та адміністрування): навч.посіб. / за заг. ред. Л.Г. Ліпич. – Луцьк: Вежа-Друк, 2018. –220с.
5. Строкань О.В., Мірошніченко М.Ю. Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності: конспект лекцій. – Мелітополь: Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2021. – 152с.
6. Модульне середовище для навчання. Доступ до ресурсу: <https://msn.khmnmu.edu.ua/>
7. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: <http://lib.khmnmu.edu.ua/>

Викладач: д-р екон. наук, проф. Лариса Любохинець

З ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень в торгівлі» є однією із обов'язкових дисциплін загальної підготовки і займає важливе місце у підготовці здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, очної (денної) (далі – денної) та заочної форм здобуття вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Електронна комерція та торговельний бізнес» в межах спеціальності D7 «Торгівля» та передбачає засвоєння здобувачем вищої освіти методологічних засад наукової праці, уміння збирати й опрацьовувати інформацію, розробляти логіку наукових досліджень, аналізувати одержані результати та оформляти їх у вигляді наукового звіту, презентаційних матеріалів, наукових публікацій.

Пререквізити: вихідна

Кореквізити: Електронний бізнес та e-commerce, переддипломна практика, кваліфікаційна робота.

Відповідно до освітньої програми «Електронна комерція та торговельний бізнес» дисципліна має забезпечити:

- **загальні та спеціальні компетентності:** здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК1); вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК2); здатність до ініціювання та реалізації інноваційних проєктів в торговельній діяльності (ФК5)

- **програмні результати навчання:** адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності (ПРН1); визначати, аналізувати проблеми торгівлі та розробляти заходи щодо їх вирішення (ПРН2); впроваджувати інноваційні проєкти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку торговельних структур (ПРН11).

Мета дисципліни. Ознайомлення здобувачів із методологічними засадами наукових досліджень, розвиток навичок організації наукового пошуку в т.ч. в торгівлі, опрацювання загальної та професійної інформації, набуття умінь аналізувати і використовувати одержані результати для здійснення самостійного наукового пошуку та оформляти їх у вигляді наукового звіту, презентаційних матеріалів, наукових публікацій.

Предмет дисципліни. Теоретико-методологічні засади організації наукового дослідження за професійним спрямуванням

Завдання дисципліни. Формування у здобувачів системи знань та практичних навичок в сфері методології наукових досліджень; сприяння творчому розумінню необхідності розробки соціально-економічних проблем в сфері торгівлі; опрацювання, збору та узагальнення наукової інформації, згрупування результатів проведених наукових досліджень та їхнє представлення з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Результати навчання: *використовувати* понятійний апарат; *адаптуватися та проявляти* ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності; *визначати, аналізувати* проблеми торгівлі та розробляти заходи щодо їх вирішення; *впроваджувати* інноваційні проєкти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку торговельних структур; *уміти аналізувати* методологічні засади і визначати сутності та ролі наукових досліджень; *володіти* методологічним інструментарієм кількісного та якісного опрацювання даних наукових досліджень; *уміти опрацьовувати* наукометричні бази даних з метою виконання власного наукового дослідження та *використовувати* інтернет-технології для організації та забезпечення наукової, педагогічної та інноваційної діяльності, у підготовці наукових публікацій, звітів, ділової та особистої документації.

4 СТРУКТУРА ЗАЛІКОВИХ КРЕДИТІВ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин, відведених на:		
	Денну форму		
	лекції	практичні заняття	СРС
Тема 1 Наука та наукові дослідження	2 2	4	8
Тема 2 Основи методології наукового дослідження в торгівлі		4	10
Тема 3 Методи дослідження та їх характеристика.	2	4	12
Тема 4 Технологія та організація наукових досліджень.	2	4	12
Тема 5 Інформаційне забезпечення наукових досліджень в торгівлі	2	4	10
Тема 6 Оприлюднення результатів наукового дослідження. Види наукових публікацій. Академічна доброчесність науковця	2	4	12
Тема 7 Економіко-статистичні методи обробки даних у наукових дослідженнях	2	2	12
Тема 8 Проєктні форми наукового дослідження. Грантова діяльність	2	4	12
Тема 9 Кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти. Підготовка та презентація результатів наукового дослідження в торгівлі	2	4	12
Разом за семестр:	16	34	100

5 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1 Зміст лекційного курсу

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	К-ть годин
1	Наука та наукові дослідження. Поняття про науку. Основні етапи розвитку науки. Класичні концепції розуміння та аналізу науки. Класифікація наук. Наукознавство. Наукова комунікація. Наукова школа. Науково-дослідна діяльність здобувачів вищої освіти Літ.: [1, с. 8-32; 2, с.10-63; 4, с. 7-30; 5, с. 7-12; 6, с. 8-31] Основи методології наукового дослідження в торгівлі. Поняття методології науки. Методологічні принципи та підходи проведення наукового дослідження в торгівлі. Методологічні параметри наукового дослідження. Причинні зв'язки у методології наукових досліджень в торгівлі. Літ.: [1, с. 33-59; 2, с.63-85; 4, с. 88-106, 127-137; 5, с. 15-19; 6, с. 31-50]	2
2	Методи дослідження та їх характеристика. Поняття про методи дослідження. Підходи до класифікації методів дослідження. Теоретичні методи дослідження, їх характеристика. Емпіричні методи дослідження, їх характеристика. Гіпотези у методології наукових досліджень. Докази у наукових дослідженнях. Дослідна і завершальна стадії науково-дослідного процесу. Літ.: [1, с. 33-59; 2, с.63-85; 4, с. 127-151; 5, с. 24-42; 6, с. 51-67]	2
3	Технологія та організація наукового дослідження. Мета, завдання і актуальність дослідження. Початок наукового дослідження. Визначення робочої гіпотези. Об'єкт, предмет, тема наукового дослідження. Збирання і відбір інформації для проведення дослідження. Ефективність наукових досліджень. Літ.: [1, с. 59-77; 2, с.86-106; 4, с. 61-106, 151-157; 5, с. 48-63]	2
4	Інформаційне забезпечення наукового дослідження в торгівлі. Роль інформації в наукових дослідженнях в професійній сфері. Пошук наукової інформації в Інтернеті у сфері торгівлі. Оформлення і представлення результатів наукових досліджень. Науковий огляд літературних джерел (статей, авторефератів). Бібліографічний опис документів. Літ.: [1, с. 78-106; 2, с.107-124; 4, с. 107-126; 5, с. 72-90; 6, с. 68-77]	2
5	Оприлюднення результатів наукового дослідження. Види наукових публікацій. Академічна доброчесність науковця. Види наукових публікацій. Наукова монографія, наукова стаття, тези. Методика підготовки та оформлення публікацій. Форми звітності при науковому дослідженні. Академічна доброчесність науковця та її дотримання. Літ.: [1, с. 107-121; 2, с.215-234; 4, с.173-180; 5, с. 152-165; 6, с. 118-127]	2
6	Економіко-статистичні методи обробки даних у наукових дослідженнях. Дослідження операцій. Математичні моделі. Методи статистичної обробки даних. Моделювання та прогнозування як метод наукового дослідження. Методи факторного аналізу. Метод експертних оцінок, типологія. Методика проведення експертної оцінки у науково дослідженнях. Літ.: [1, с.145-179, 180-203; 2, с.125-160; 5, с. 94-144]	2
7	Проектні форми наукового дослідження. Грантова діяльність Форми фінансування науково-дослідницької діяльності. Методи проектного менеджменту при управлінні науковими дослідженнями. Гранти як джерело додаткового фінансування. Складання заявок на гранти. Класифікація грантових програм. Практична реалізація грантової діяльності: пошук грантової програми, планування та написання грантової заявки; подання та виконання гранту Літ.: [3]	2
8	Кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти. Підготовка та презентація результатів наукового дослідження в торгівлі. Характеристика видів кваліфікаційних робіт. Загальні положення щодо вимог підготовки кваліфікаційних робіт. Структура та обсяг роботи. Написання розділів роботи. Технічне оформлення кваліфікаційної роботи. Підготовка до захисту та захист кваліфікаційної роботи. Форми представлення результатів дослідження в торгівлі. Літ.: [2, с.161-214; 4, с.180-195; 5, с. 170-184; 6, с. 97-116]	2
Разом за семестр		16

5.2 Зміст практичних занять

Перелік практичних занять для студентів *денної* форми здобуття освіти

№п/з	Тема практичних занять, їх зміст	К-ть годин
1	Наука та наукові дослідження. 1. Поняття про науку. 2. Основні етапи розвитку науки. 3. Класичні концепції розуміння та аналізу науки. Літ.: [1, с. 8-32; 2, с.10-63; 4, с. 7-30; 5, с. 7-12; 6, с.8 -31]	2
2	Наука та наукові дослідження. 1. Класифікація наук 2. Наукова школа. 3. Науково-дослідна діяльність здобувачів вищої освіти Літ.: [1, с. 8-32; 2, с.10-63; 4, с. 7-30; 5, с. 7-12; 6, с.8 -31]	2
3	Основи методології наукового дослідження в торгівлі. 1. Поняття методології науки. 2. Методологічні принципи та підходи проведення наукового дослідження в торгівлі. Літ.: [1, с. 33-59; 2, с.63-85; 4, с. 88-106, 127-137; 5, с. 15-19; 6, с. 31-50]	2
4	Основи методології наукового дослідження в торгівлі. 1. Методологічні параметри наукового дослідження. 2. Причинні зв'язки у методології наукових досліджень в торгівлі. Літ.: [1, с. 33-59; 2, с.63-85; 4, с. 88-106, 127-137; 5, с. 15-19; 6, с. 31-50]	2
5	Методи дослідження та їх характеристика. 1. Поняття про методи дослідження. 2. Підходи до класифікації методів дослідження. 3. Теоретичні методи дослідження, їх характеристика. Літ.: [1, с. 33-59; 2, с.63-85; 4, с. 127-151; 5, с. 24-42; 6, с. 51-67]	2
6	Методи дослідження та їх характеристика. 1. Емпіричні методи дослідження, їх характеристика. 2. Гіпотези у методології наукових досліджень. 3. Докази у наукових дослідженнях. 4. Дослідна і завершальна стадії науково-дослідного процесу. Літ.: [1, с. 33-59; 2, с.63-85; 4, с. 127-151; 5, с. 24-42; 6, с. 51-67]	2
7	Технологія та організація наукового дослідження. 1. Мета, завдання і актуальність дослідження. 2. Початок наукового дослідження. 3. Визначення робочої гіпотези. Літ.: [1, с. 59-77; 2, с.86-106; 4, с. 61-106, 151-157; 5, с. 48-63]	2
8	Технологія та організація наукового дослідження. 1. Об'єкт, предмет, тема наукового дослідження. 2. Збирання і відбір інформації для проведення дослідження. 3. Ефективність наукових досліджень. Літ.: [1, с. 59-77; 2, с.86-106; 4, с. 61-106, 151-157; 5, с. 48-63]	2
9	Інформаційне забезпечення наукового дослідження в торгівлі. 1. Роль інформації в наукових дослідженнях. 2. Пошук наукової інформації в Інтернеті у сфері торгівлі. 3. Оформлення і представлення результатів наукових досліджень. Літ.: [1, с. 78-106; 2, с.107-124; 4, с. 107-126; 5, с. 72-90; 6, с. 68-77]	2
10	Інформаційне забезпечення наукового дослідження в торгівлі. 1. Науковий огляд літературних джерел (статей, авторефератів). 2. Бібліографічний опис документів. Літ.: [1, с. 78-106; 2, с.107-124; 4, с. 107-126; 5, с. 72-90; 6, с. 68-77]	2
11	Оприлюднення результатів наукового дослідження. Види наукових публікацій. Академічна доброчесність науковця. 1. Види наукових публікацій.	4

	2. Наукова монографія, наукова стаття, тези. Літ.: [1, с. 107-121; 2, с.215-234; 4, с.173-180; 5, с. 152-165; 6, с. 118-127]	
12	Оприлюднення результатів наукового дослідження. Види наукових публікацій. Академічна доброчесність науковця. 1. Методика підготовки та оформлення публікацій. 2. Форми звітності при науковому дослідженні. 3. Академічна доброчесність науковця та її дотримання. Літ.: [1, с. 107-121; 2, с.215-234; 4, с.173-180; 5, с. 152-165; 6, с. 118-127]	
13	Економіко-статистичні методи обробки даних у наукових дослідженнях. 1. Дослідження операцій. 2. Математичні моделі. 3. Методи статистичної обробки даних. 4. Моделювання та прогнозування як метод наукового дослідження. 5. Методи факторного аналізу. 6. Метод експертних оцінок, типологія. 7. Методика проведення експертної оцінки у науково дослідженнях. Літ.: [1, с.145-179, 180-203; 2, с.125-160; 5, с. 94-144]	2
14	Проектні форми наукового дослідження. Грантова діяльність 1. Форми фінансування науково-дослідницької діяльності. 2. Методи проектного менеджменту при управлінні науковими дослідженнями в сфері торгівлі. 3. Гранти як джерело додаткового фінансування. Літ.: [3]	2
15	Проектні форми наукового дослідження. Грантова діяльність 1. Складання заявок на гранти. 2. Класифікація грантових програм. 3. Практична реалізація грантової діяльності в торгівлі: пошук грантової програми, планування та написання грантової заявки; подання та виконання гранту Літ.: [3]	2
16	Кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти. Підготовка та презентація результатів наукового дослідження в торгівлі. 1. Характеристика видів кваліфікаційних робіт. 2. Загальні положення щодо вимог підготовки кваліфікаційних робіт. 3. Структура та обсяг роботи. 4. Написання розділів роботи. Літ.: [2, с.161-214; 4, с.180-195; 5, с. 170-184; 6, с. 97-116]	2
17	Кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти. Підготовка та презентація результатів наукового дослідження в торгівлі. 1. Технічне оформлення кваліфікаційної роботи. 2. Підготовка до захисту та захист кваліфікаційної роботи. 3. Форми представлення результатів дослідження в сфері торгівлі. Літ.: [2, с.161-214; 4, с.180-195; 5, с. 170-184; 6, с. 97-116]	2
Разом:		34

5.3 Зміст самостійної (у т.ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота здобувачів денної форми здобуття освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу, підготовці до проведення практичних занять, тестування з теоретичного матеріалу, аналізі наукових публікацій інших авторів, проведенні власних наукових досліджень в професійній сфері і підготовці наукових публікацій (тез доповіді та статті).

Методичні вказівки до підготовки тез доповіді та наукової статті наведені в розділі «Рекомендації до вибору теми дослідження та підготовки матеріалів для публікації», який розміщений на сервері Хмельницького національного університету, в модульному середовищі для навчання для курсу «Методологія та організація наукових досліджень в торгівлі».

Обсяг самостійної роботи з дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень в торгівлі» становить 100 годин. Вона включає:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;
- самостійного опрацювання окремих тем та питань;
- опрацювання навчальної літератури при підготовці до практичного заняття;
- виконання індивідуального домашнього завдання (написання тез доповіді та статті);
- підготовка до поточного тестового контролю;
- підготовка до проведення контрольних заходів (написання контрольної роботи, тощо).

Зміст самостійної роботи студентів *денної* форми здобуття освіти

Номер тижня	Вид самостійної роботи	К-ть годин
1	Опрацювання лекційного матеріалу з Т1. Підготовка до практичного заняття	5
2	Опрацювання лекційного матеріалу з Т1. Підготовка до практичного заняття. Вибір теми для підготовки наукової публікації.	5
3	Опрацювання лекційного матеріалу з Т2. Підготовка до практичного заняття .Робота над науковою публікацією (тезами доповіді).	6
4	Опрацювання лекційного матеріалу з Т2. Підготовка до практичного заняття. Опрацювання наукових публікацій. Робота над власною науковою публікацією (тезами доповіді).	6
5	Опрацювання лекційного матеріалу з Т3. Підготовка до практичного заняття. Опрацювання наукових публікацій. Робота над науковою публікацією (тезами доповіді).	6
6	Опрацювання лекційного матеріалу з Т3. Підготовка до практичного заняття Опрацювання наукових публікацій. Робота над науковою публікацією (тезами доповіді).	6
7	Опрацювання лекційного матеріалу з Т4. Підготовка до практичного заняття Опрацювання наукових публікацій. Підготовка до тестового контролю №1.	6
8	Опрацювання лекційного матеріалу з Т4. Підготовка до практичного заняття Опрацювання наукових публікацій. Підготовка до тестового контролю №1.	6
9	Опрацювання лекційного матеріалу з Т5. Підготовка до практичного заняття. Робота над науковою публікацією (статтею)..	6
10	Опрацювання лекційного матеріалу з Т5. Підготовка до практичного заняття. Робота над науковою публікацією (статтею).	6
11	Опрацювання лекційного матеріалу з Т6. Підготовка до практичного заняття Робота над науковою публікацією (статтею).	6
12	Опрацювання лекційного матеріалу з Т6. Підготовка до практичного заняття Робота над науковою публікацією (статтею).	6
13	Опрацювання лекційного матеріалу з Т7. Підготовка до практичного заняття Робота над науковою публікацією (статтею).	6
14	Опрацювання лекційного матеріалу з Т7. Підготовка до практичного заняття Робота над науковою публікацією (статтею).	6
15	Опрацювання лекційного матеріалу з Т8. Підготовка до практичного заняття Робота над науковою публікацією (статтею). Підготовка презентації.	6
16	Опрацювання лекційного матеріалу з Т8. Підготовка до практичного заняття Робота над науковою публікацією (статтею). Підготовка презентації. Підготовка до тестового контролю №2.	6
17	Опрацювання лекційного матеріалу з Т9. Підготовка до практичного заняття Підготовка презентації.	6
Разом:		100

На самостійне опрацювання студентів виносяться визначені у методичних рекомендаціях до практичних занять та самостійної роботи питання з кожної теми. Керівництво самостійною роботою та контроль за виконанням індивідуального завдання здійснюється викладачем згідно з розкладом консультацій у позаурочний час.

Вимоги до виконання індивідуального домашнього завдання (для студентів денної форми здобуття освіти) викладені в Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни.

6 ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій та методів, зокрема, лекції проводяться в основному словесними методами з використанням сучасних комп'ютерних інформаційних технологій; наочних методів (слайдів), пояснення, бесіди; практичні заняття – з використанням кейс-методу при вирішенні ситуаційних завдань, дискусій і мають за мету – формування вмінь та навичок організовувати наукове дослідження, проводити опрацювання необхідних даних, оформляти та представляти результати дослідження. Підготовка наукової публікації та презентації здійснюються з використанням методів проблемного та розвиваючого навчання.

7 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування на практичних заняттях;
- тестовий контроль теоретичного матеріалу;
- написання тез та наукової статті з публікацією у фаховому виданні;
- оцінювання результатів вирішення проблемних ситуацій кейс-методом.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю. Здобувач вищої освіти, який набрав з будь-якого виду навчальної роботи, суму балів нижчу за 60 відсотків від максимального балу, вважається таким, який має академічну заборгованість. Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії або за графіком, встановленим деканатом відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

8 ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичних занять (вивчення теоретичного матеріалу з теми, активно працювати на занятті, брати участь у дискусіях, вирішенні проблемних завдань за допомогою кейс-методу).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами опитування під час практичних занять, тестування й виконання індивідуального домашнього завдання. Виконання індивідуального завдання завершується його здачею на перевірку у терміни, встановлені графіком самостійної роботи. У якості ІДЗ здобувач може підготувати реферат або тези доповіді на конференцію за однією з тем навчальної дисципліни при дотриманні узгоджених з викладачем термінів його виконання.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту

(без вірного цитування)). У разі порушення політики академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються та не толеруються.

У межах вивчення навчальної дисципліни здобувачам вищої освіти передбачено визнання і зарахування результатів навчання, набутих шляхом неформальної освіти, що розміщені на доступних платформах (<https://surl.li/tkwrtq>; <https://surl.li/ohsryw>), які сприяють формуванню компетентностей і поглибленню результатів навчання, визначених робочою програмою дисципліни, або забезпечують вивчення відповідної теми та/або виду робіт з програми навчальної дисципліни (детальніше у Положенні про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ).

9 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ У СЕМЕСТРІ

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем з кожного виду навчальної роботи (робота) і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна робота може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної кожному виду навчальної роботи.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються.

Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти. За умови виконання усіх видів навчальної роботи за результатами поточного контролю протягом вивчення навчальної дисципліни, встановлених цією Робочою програмою, здобувач денної форми здобуття освіти може набрати від 60 до 100 балів. Позитивну підсумкову оцінку здобувач може отримати, якщо за результатами поточного контролю та виконання від видів робіт, встановлених цією Робочою програмою, набере від 60 до 100 балів. Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС (див. таблицю 9.5), яка заноситься в заліково-екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Таблиця 9.1 – Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти у 1 семестрі

Аудиторна робота						Контрольні заходи				Самостійна робота	Семестровий контроль
Практичні заняття (мінімум – 6 контрольних точок)						Тестовий контроль		Контрольна робота		ІДЗ* (тези, стаття)	Залік
1-3	4-6	7-9	10-11	12-14	15-17	T*1-4	T5-9	T1-4	T5-9		
Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум)											
6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	3-5	3-5	3-5	3-5	12-20	За рейтингом
36-60						6-10		6-10		12-20	60-100**

Примітка: *ІДЗ – індивідуальне домашнє завдання; T* – тема навчальної дисципліни;

**За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перездати у встановлений викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка встановлюється відповідно до таблиці 9.5.

Оцінювання якості виконання контрольної роботи студентами денної форми здобуття освіти

Контрольна робота передбачає виконання двох завдань – теоретичних і проблемних питань. Варіанти контрольних робіт та зміст завдань наведено в методичних рекомендаціях до виконання контрольної роботи. При оцінюванні контрольної роботи враховуються повнота відповіді на питання, якість її виконання. Кожен з цих показників оцінюються максимально: кожне з теоретичних та

проблемних завдань – 5 балами, загальна максимальна сума балів становить 10. Критерії оцінювання контрольної роботи наведені в табл. 9.2

Таблиця 9.2– Розподіл балів між завданнями контрольної роботи здобувача вищої освіти

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал	Потенційні позитивні бали* (середній бал)	Максимальний (високий) бал
Теоретичні питання	3	4	5
Проблемні питання	3	4	5
Всього балів	6	8	10

Примітка. *Позитивний бал за контрольну роботу, відмінний від мінімального (6 балів) та максимального (10 балів), знаходиться в межах 7-9 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) контрольної роботи.

Кожне завдання контрольної роботи здобувача вищої освіти оцінюється з використанням наведених у таблиці 9.3 критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (щодо визначення достатнього, середнього та високого рівня досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей).

Оцінювання результатів навчання на практичних заняттях

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів на знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення при проведенні інтерактивних вправ; результати самостійних робіт.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на практичних заняттях викладач користується наведеними нижче критеріями (табл.9.3)

Таблиця 9.3 – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерія оцінювання
Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді мовою викладання (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення завдань, вміє аналізувати помилки та виправляти їх. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. При відповіді допустив дві–три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві–три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.

ІДЗ здобувача вищої освіти оцінюється аналогічно з використанням вищенаведених у таблиці 9.3 критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (мінімальний позитивний бал – 12 балів, максимальний – 20 балів). При підготовці тез доповідей на конференцію(статті для публікації в науковому журналі) у якості ІДЗ здобувач вищої освіти отримує максимальний бал (20) за його виконання.

Оцінювання результатів тестового контролю

Кожен з двох тестів, передбачених робочою програмою, складається із 25 тестових завдань. Максимальна сума балів, яку може набрати студент за результатами тестування, складає 5.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 3 до 5 балів:

Таблиця 9.4– Розподіл балів в залежності від наданих правильних відповідей на тестові завдання

Кількість правильних відповідей	1–13	14–16	17–22	23–25
Відсоток правильних відповідей	0-59	60-74	75-89	90-100
Кількість балів	-	3	4	5

На тестування відводиться 30 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в онлайн режимі у Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни. Тестування здобувачів вищої освіти у Модульному середовищі для навчання автоматично оцінюються за критеріями, наведеними у таблиці вище.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання з усіх видів робіт до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС у наведеній нижче таблиці 9.5.

Таблиця 9.5 – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		Задовільно/Satisfactory – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
D	66-72		
E	60-65		
FX	40-59	Незараховано	Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		Незадовільно/Fail – Результати навчання відсутні

Підсумкова оцінка виставляється, якщо загальна сума балів, яку набрав студент з дисципліни за результатами поточного контролю, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «Зараховано/незараховано», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній здобувачем вищої освіти сумі балів відповідно до таблиці 9.5.

10 ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

1. Поняття про науку. Основні етапи розвитку науки.

2. Класичні концепції розуміння та аналізу науки.
3. Класифікація наук. Наукознавство.
4. Наукова комунікація. Наукова школа.
5. Науково-дослідна діяльність здобувачів вищої освіти
6. Поняття методології науки.
7. Методологічні принципи та підходи проведення наукового дослідження торгівлі.
8. Характеристика історичного підходу в наукових дослідженнях.
9. Характеристика термінологічного підходу в наукових дослідженнях.
10. Характеристика системного підходу в наукових дослідженнях.
11. Характеристика структурно-функціонального підходу в наукових дослідженнях.
12. Характеристика системно-діяльнісного підходу в наукових дослідженнях.
13. Характеристика синергетичного підходу в наукових дослідженнях.
14. Характеристика інформаційного підходу в наукових дослідженнях.
15. Характеристика культурологічного підходу в наукових дослідженнях.
16. Характеристика аксіологічного підходу в наукових дослідженнях.
17. Характеристика когнітивного підходу в наукових дослідженнях.
18. Методологічні параметри наукового дослідження.
19. Причинні зв'язки у методології наукових досліджень в торгівлі.
20. Методи дослідження та їх класифікація
21. Теоретичні методи дослідження, їх характеристика.
22. Емпіричні методи дослідження, їх характеристика.
23. Гіпотези у методології наукових досліджень.
24. Докази у наукових дослідженнях в торгівлі.
25. Дослідна і завершальна стадії науково-дослідного процесу.
26. Мета, завдання і актуальність дослідження.
27. Об'єкт, предмет, тема наукового дослідження в сфері торгівлі.
28. Ефективність наукових досліджень.
29. Роль інформації в наукових дослідженнях в торговельній сфері.
30. Оформлення і представлення результатів наукових досліджень.
31. Науковий огляд літературних джерел (статей, авторефератів).
32. Види наукових публікацій. Наукова монографія, наукова стаття, тези.
33. Методика підготовки та оформлення публікацій.
34. Форми звітності при науковому дослідженні.
35. Академічна доброчесність науковця та її дотримання.
36. Дослідження операцій. Математичні моделі.
37. Методи статистичної обробки даних.
38. Моделювання та прогнозування як метод наукового дослідження.
39. Методи факторного аналізу.
40. Метод експертних оцінок, типологія.
41. Методика проведення експертної оцінки у науково дослідженнях.
42. Форми фінансування науково-дослідницької діяльності.
43. Методи проектного менеджменту при управлінні науковими дослідженнями в торгівлі.
44. Гранти як джерело додаткового фінансування. Складання заявок на гранти.
45. Класифікація грантових програм.
46. Характеристика видів кваліфікаційних робіт.
47. Загальні положення щодо вимог підготовки кваліфікаційних робіт. Структура та обсяг роботи.
48. Написання розділів роботи. Технічне оформлення кваліфікаційної роботи.
49. Підготовка до захисту та захист кваліфікаційної роботи.
50. Форми представлення результатів дослідження в сфері торгівлі.

11 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний процес з дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою та матеріалами розміщеними в модульному середовищі для навчання. Зокрема, викладачами кафедри підготовлені і видані:

1. Методологія та організація наукових досліджень в торгівлі: методичні рекомендації до вивчення дисципліни для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності D7 «Торгівля» / Любохинець Л.С. – Хмельницький: ХНУ, 20245. – 55с.

12 МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Інформаційна та комп'ютерна підтримка: ПК, планшет, смартфон або інший мобільний пристрій, проектор. Програмне забезпечення: програми Microsoft Office або аналогічні, доступ до мережі Інтернет, робота з презентаціями.

Вивчення навчальної дисципліни не потребує використання спеціального програмного прикладного забезпечення, крім загальноновживаних програм і операційних систем.

13 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Григорук П.М. Методологія і організація наукових досліджень / П.М. Григорук, Н.А.Хрущ. – Київ : Кондор, 2017. –206 с.
2. Данильян О.Г. Методологія наукових досліджень: підручник / О.Г. Данильян, О.П. Дзьобань. – Харків: Право, 2023. –448с.
3. Марченко О.В. Методичні рекомендації щодо участі у грантових програмах та конкурсах / О.В. Марченко, Д.О. Сушко – Дніпро : ДДУВС, 2018. – 68 с
4. Медвідь В.Ю., Данько Ю.І., Коблянська І.І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. – Суми: СНАУ, 2020. – 220с.
5. Методологія та організація наукових досліджень (галузі знань: 05 – соціальні та поведінкові наук, 07 – управління та адміністрування): навч.посіб. / за заг. ред. Л.Г. Ліпич. – Луцьк: Вежа-Друк, 2018. –220с.
6. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник / за ред. В. П. Горина. Тернопіль: ФОП Осадца Ю. В., 2023. 170 с.

Додаткова

7. Зацерковний В. І. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 236 с.
8. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація): навч. посібн.; за ред. А. А. Мазаракі. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т., 2010. – 280 с.
9. Каламбет С.В. Методологія наукових досліджень: Навч. посіб. / С.В. Каламбет, С.І. Іванов, Ю.В. Півняк Ю.В. – Дні-вськ: Вид-во Маковецький, 2015. – 191 с.
10. Колоїз Ж. В. Основи академічного письма: практикум. Кривий Ріг: ФОП Маринченко С. В., 2019. 178 с.
11. Комар Ю.М., Попов О.І., Комар В.Ю. Основи наукових досліджень. Навч. посібник. К: Видавництво Ліра-К. – 2018. – 182 с.
12. Краус Н. М. Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. посібн. / Н. М. Краус; Полтав. нац. техн. ун-т ім. Ю. Кондратюка, каф. екон.теорії та регіон. економіки. – Полтава: Оріяна, 2012. – 180 с.
13. Любохинець Л.С. Методологія гнучкого управління у забезпеченні економічної безпеки промислових підприємств: оцінювання та моделювання: монографія / Л. С. Любохинець – Хмельницький : ХНУ, 2022. – 288 с.
14. Мальська М., Паньків Н. Основи наукових досліджень : навчальний посібник Львів : Видавництво ЛНУ імені Івана Франка, 2020. – 226 с.
15. Методологія та організація наукових досліджень : електронний навчальний посібник комбінованого (локального та мережного) використання [Електронний ресурс] / [Савицька Л. А., Городецька О. С., Колесник І. С., Добровольська Н. В.] – Вінниця : ВНТУ, 2023. – 143 с.
16. Підготовка грантової заявки: від теорії до практики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://msn.khmnpu.edu.ua/course/view.php?id=7280>
17. Строкань О.В., Мірошніченко М.Ю. Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності: конспект лекцій. – Мелітополь: Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2021. – 152с.
18. Як отримати грант. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://surl.li/pblcdg>

14 ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Модульне середовище для навчання. Доступ до ресурсу: <https://msn.khmnu.edu.ua/>
2. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: <http://lib.khmnu.edu.ua/>
3. Репозитарій ХНУ. Доступ до ресурсу: <http://elar.khmnu.edu.ua/>
4. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. – К.: ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 17 с.
5. ДСТУ 3582:2013 Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила. Вид. офіц. – Київ: Мінекономрозвитку України, 2014. – 18 с.
6. Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 № 848-VIII чинний (зі змін і доповн.). – URL: www.zakon.help/law/848-VIII
7. Приклади оформлення бібліографічного опису відповідно до ДСТУ 83.02:2015. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://aphd.ua/prykładyoformlennia-bibliohrafichnoho-opysu-vidpovidno-dodstu-83022015/>